

บรรณานุกรม

หนังสือ

- คณิง ภาไชย. คำอธิบายกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา. เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 2
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ศิรธรรมสาร, 2521.
- ประมุล สุวรรณศร. คำอธิบายกฎหมายลักษณะพยาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์กรุงธน, 2519.
- ชานินทร์ ภัยวิเชียร. ศาลกับพยานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : นำอักษรการพิมพ์,
2521.
- สัตตฤทธชำนานู, หลวง. วิชาข้อเท็จจริง. พิมพ์ครั้งที่ 4. ชนบุรี : โรงพิมพ์ประยูรวงษ์,
2509.
- สุจินต์ ทิมสุวรรณ. กรมอัยการกับการดำเนินคดีให้แก่วิจร. กรุงเทพมหานคร : ศูนย์
บริการเอกสารและวิชาการ กรมอัยการ, 2525.
- สุพจน์ สุโรจน์. กฎหมายอาญา 1. กรุงเทพมหานคร : จินตศาสตร์, 2526.
- ศิลาภากร, กรม. กฎหมายตราสามดวง. กรุงเทพมหานคร : อุคมศึกษาแผนกการพิมพ์,
2521.

บทความ

- กุลพล พลวัน. "ลักษณะทั่วไปของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (4)." วารสารอัยการ
4 (พฤษภาคม 2524) : 49 - 58.
- โกเมน ภัทรภิรมย์. "การรื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่." วารสารกฎหมาย คณะนิติศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 (กันยายน 2519) : 50 - 60.
- คณิต ฃ นคร. "ปัญหาในการใช้ดุลพินิจของอัยการ." วารสารอัยการ
5 (กันยายน 2525) : 31 - 57.

- เจริญ ภักดีชานาตุล. "การรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่." ดูพาน 30 (มีนาคม - เมษายน 2526) : 45 - 56.
- จตุพร วงษ์ทองสรณ์. "โทษประหารชีวิต." วารสารคณะนิติศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง (2520) : 103 - 121.
- ชากา ศาสตราธิศ. "การรื้อฟื้นคดีของหา." บทบัญญัติ เล่ม 40 (2526) : 89 - 103.
- บัญญัติ สุชีวะ. "ยกประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลย." ดูพาน 11 (กันยายน 2507) : 2 - 9.
- ประภิก สุขเกษม. "สิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยตามรัฐธรรมนูญ." ดูพาน. 22 (กรกฎาคม - สิงหาคม 2518) : 60 - 80.
- พัฒนา ไชยเศรษฐ์, ร้อยโท. "กฎหมายนิรโทษกรรมกับผู้ทำการปฏิวัติหรือรัฐประหาร." วารสารอัยการ 4 (กันยายน 2524) : 9 - 13.
- มารุต บุญนาค. "การรื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่." วารสารนายความ 17 (พฤษภาคม 2518) : 5 - 9.
- _____ . "ระชากรรมของจำเลยผู้บริสุทธิ์." บทบัญญัติ เล่ม 27 (2513) : 61 - 68.
- วีระพงษ์ บุญโยธาส. "กระบวนการยุติธรรมทางอาญาในประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา." วารสารกฎหมายจุฬาลงกรณ์ 5 (2523) : 149 - 159.
- สมภพ โทตระภักย์. "การรื้อฟื้นคดีชั้นพิจารณาใหม่." วารสารกฎหมายคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2 (พฤษภาคม 2519) : 7 - 25.
- อักษรารท จุฬารัตน. "สิทธิของผู้ต้องหาที่ได้รับการมองข้ามหรือหลงลืม." วารสารนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์ 14 (มิถุนายน 2527) : 84 - 90.
- อัยการ, กรม. "พยานหลักฐานใหม่." อัยการนิเทศ (2516) : 22 - 24.

อุทิศ แสนโกศก. "บทบาทของอัยการในการดำเนินคดีอาญา." อัยการนิเทศ
 เล่ม 27 ฉบับที่ 1 - 4 (2508) : 41 - 66, 202 - 221, 343 - 361,
 473 - 493.

"รื้อฟื้นคดีอาญาความสองคดีที่ตองแกไข." สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ 11 (มีนาคม 2527).

วิทยานิพนธ์และเอกสารอื่น ๆ

จงรักษ์ จุฑานนท์. "การคุ้มครองสิทธิของประชาชนต่อการถูกจับกุมและตรวจค้นที่ไม่
 ชอบธรรม." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524

นพพร โพธิ์รังสียากร. "การใช้ดุลพินิจของศาลในการลงโทษ." วิทยานิพนธ์ปริญญา
 มหาบัณฑิต แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524

พงษ์อาจ ศรีกิจวัฒนากุล. "กฎหมายปิดปาก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต
 แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525

วาสนา รอกเอี่ยม. "การลดล้างค่าพิพาทกลางโทษจำคุก." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหา
 บัณฑิต แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524

บุรชา วัฒนะชีวะกุล. "เอกสารประกอบคำบรรยายวิชากฎหมายอาญาเปรียบเทียบ."
 กรุงเทพมหานคร : แผนกวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2524 (อัครสำเนา)

ราชทัณฑ์, กรม. "การพระราชทานอภัยโทษ." กรุงเทพมหานคร : กรมราชทัณฑ์,
 ม.ป.ป. (อัครสำเนา)

ศาลอาญา, กระทรวง. "ข่าวศาลอาญา." ฉบับที่ 1 วันที่ 6 มกราคม 2527
 กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม ศาลอาญา, 2527

สำนักงานส่งเสริมงานตุลาการ, กระทรวงยุติธรรม. "ข่าวยุติธรรม" ฉบับที่ 7
 กรกฎาคม 2527 กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม สำนักงาน
 ส่งเสริมงานตุลาการ, 2527

"ข่าวต่างประเทศ." ไทยรัฐ (19 กรกฎาคม 2527) : 2.

สัมภาษณ์

ประทีป ชุ่มวัฒนะ. อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา ขนบุรี. สัมภาษณ์, 27 มกราคม 2528.

Books

A Compilation of the Law of the Republic of China. Vol. 2.

Taiwan China, 1967.

American Jurisprudence. 2d ed. vol. 46. "Judgment" New York :

The Lawyers Co - operative Publishing Co. Rochester, 1969.

_____. 2d ed. vol. 58. "New trial" New York : The Lawyers

Co - operative Publishing Co. Rochester, 1971.

Black, Henry Campell. Black's Law Dictionary. Fifth edition.

England : West Publishing Co., 1979.

Bouzat, Pierre. et Pinatel, Jean. Traité de Droit Pénal et

de Criminologie. Tome I,II, 2e edition. Paris :

Librairie Dalloz, 1970.

Dando Shigemitsu. Japanese Criminal Procedure tran. B.J.

George, Jr. New Jersey : Fred B. Rothman & Co, 1965.

De Joya, M.H. The Code of Criminal Procedure of Philippines.

Fifth edition. Manila : University Publishig Co, Inc.,
1951.

Encyclopédia Dalloz. Répertoire De Droit Pénal et De Procédure

Pénale. Tome III. "Revision." Paris : Jurisprudence

Générale Dalloz, 1969.

- Japan, Ministry of Justice. The Constitution of Japan and Criminal Statutes. reprint edition. Washington D.C. : University Publication of America, 1979.
- Kamisar, Yale., Lafave, Wayne R., Israel, Jerold H. Modern Criminal Procedure. Fifth Edition. St. Paul, Minn. : West Publishing Co., 1980.
- Livingstone, Hall and Kamisar, Yale. Modern Criminal Procedure. 2d ed. St. Paul, Minn. : West Publishing Co., 1966.
- Simond, Lord. Halbury's Law of England. Volume 7. 3rd edition. London : Butterworth, 1954.
- Stéfani, Gaston. et Levasseur, Georges. Droit Pénal Général. Dixième Edition. Paris : Dalloz, 1978.
- Soyer, Jean - claude. Droit Pénal et Procédure Pénale. Cinquième Edition. Paris : L.G.D.J., 1977.
- The American Series of Foreign Penal Code. Vol. 5. "The Turkish Code of Criminal Procedure." London : Sweet & Maxwell Limited, 1962.
- _____. Vol 10. "The German Code of Criminal Procedure." London : Sweet & Maxwell Limited, 1965.
- United States Code Annotated. Title 18. Federal Rules of Criminal Procedure Rule 32 to 42. St. Paul, Minn : West Publishing Co., 1976.
- _____. Title 18. Federal Rules of Criminal Procedure Rule 32 to 42, Cumulative Annual Pocket Part. St. Paul, Minn. : West Publishing Co., 1980.
- Wilkins & Cross. Outline of the Law of Evidence. Fifth Edition. London : Butterworth, 1980.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พระราชบัญญัติ
การรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่
พ.ศ. 2526

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 3 เมษายน พ.ศ. 2526
เป็นปีที่ 38 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. 2526"

มาตรา 2 พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา 3 บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้
"คดี" หมายความว่า คดีอาญา
"คำร้อง" หมายความว่า คำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษแล้วขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่

"ศาล" หมายความว่า ศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติธรรม ศาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีไต่ถามและเยาอาชญา หรือศาลตามกฎหมายว่าด้วย ธรรมนูญศาลทหารแล้วแต่กรณี

"ศาลชั้นต้น" หมายความว่า ศาลชั้นต้นตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติธรรม ศาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลคดีไต่ถามและเยาอาชญา หรือศาลทหารชั้นต้น ตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารแล้วแต่กรณี

"ศาลอุทธรณ์" หมายความว่า ศาลอุทธรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติธรรม หรือศาลทหารกลางตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร แล้วแต่กรณี

"ศาลฎีกา" หมายความว่า ศาลฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติธรรม หรือศาลทหารสูงสุดตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร แล้วแต่กรณี

"พนักงานอัยการ" หมายความว่า พนักงานอัยการตามกฎหมายว่าด้วยพนักงาน อัยการ หรืออัยการทหารตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหาร แล้วแต่กรณี

มาตรา 5 คดีใดที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้บุคคลใดต้อง รับโทษอาญาในคดีนั้นแล้ว อาจมีการร้องขอให้หรือฟื้นคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ได้ เมื่อปรากฏว่า

(1) พยานบุคคลซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลักในการพิพากษาคดีนั้นถึงที่สุดนั้น ได้มี คำพิพากษาถึงที่สุดในภายหลังแสดงว่าคำเบิกความของพยานนั้นเป็นเท็จ หรือไม่ถูกต้อง ตรงกับความจริง

(2) พยานหลักฐานอื่นนอกจากพยานบุคคลตาม (1) ซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลัก ในการพิจารณาพิพากษาคดีนั้นถึงที่สุดนั้น ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดในภายหลังแสดงว่าเป็นพยาน หลักฐานปลอมหรือเป็นเท็จ หรือไม่ถูกต้องตรงกับความจริง หรือ

(3) มีพยานหลักฐานใหม่อันหนักแน่นและสำคัญแก่คดีซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีนั้นถึง ที่สุดนั้น จะแสดงว่าบุคคลผู้ต้อง รับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นไม่ไดกระทำความผิด

มาตรา 6 บุคคลดังต่อไปนี้ไม่มีสิทธิยื่นคำร้อง

- (1) บุคคลผู้คง รัับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด
- (2) ผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้อนุบาลในกรณีที่บุคคลผู้คง รัับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นเป็นผู้เยาว์ หรือคนไร้ความสามารถ
- (3) ผู้จัดการหรือผู้แทนอื่นของนิติบุคคลในกรณีที่นิติบุคคลนั้น ต้องรัับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด
- (4) บัญพกาวิ ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาของบุคคลผู้คง รัับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งถึงแก่ความตายก่อนที่จะมีการยื่นคำร้อง หรือ
- (5) พนักงานอัยการในกรณีที่พนักงานอัยการมิได้เป็นโจทก์ในคดีเดิม

มาตรา 7 ภายใต้บังคับมาตรา 6 (5) พนักงานอัยการจะยื่นคำร้องเมื่อเห็นสมควรหรือเมื่อบุคคลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 6 (1) (2) (3) หรือ (4) ร้องขอก็ได้ และเพื่อประโยชน์ในการรวบรวมพยานหลักฐานให้พนักงานอัยการมีอำนาจ เช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 8 คำร้องให้ยื่นต่อศาลชั้นต้นที่ได้พิพากษาคดีนั้นหรือศาลอื่นที่ไต่มีเขตอำนาจแทนศาลนั้น เว้นแต่

- (1) คดีของศาลอาญาที่กหรือศาลประจำหน่วยทหาร ให้ยื่นต่อศาลทหารกรุงเทพ
 - (2) คดีของศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่กฎหมายกำหนดให้เป็นศาลทหารและศาลนั้นไม่เป็นศาลทหารสำหรับคดีนั้นแล้ว ให้ยื่นต่อศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่เคยเป็นศาลทหารนั้น หรือศาลอื่นที่ไต่มีเขตอำนาจแทนศาลนั้น
- ในคำร้องดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ต้องอ้างเหตุผลตามที่ระบุไว้ในมาตรา 5 โดยละเอียด ชัดแจ้ง และถ้าประสงค์จะขอคำทดแทนเพื่อการที่บุคคลใดต้องรัับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุด หรือขอรับสิทธิที่บุคคลนั้นเสียไปอันเป็นผลโดยตรงจากคำพิพากษานั้นคืน ให้ระบุการขอคำทดแทนหรือขอรับสิทธิคืนไว้ในคำร้องนั้นด้วย คำขอคำทดแทนหรือขอรับสิทธิคืนนี้มีให้เรียกค่าธรรมเนียมศาล

สิทธิดังกล่าวในวรรคก่อนมิให้รวมถึงสิทธิในทางทรัพย์สิน

ในกรณีที่ที่ยื่นคำร้องต่อศาลทหาร ให้บุคคลตามมาตรา 6 (1) (2) (3) และ

(4) มีสิทธิดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารและแต่งตั้งนายแทนตนได้

เพื่อประโยชน์ในการไต่สวนตามมาตรา 9 และการพิจารณาพิพากษามาตรา 13 หรือการดำเนินการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าศาลตาม (2) เป็นศาลทหาร

มาตรา 9 ให้ศาลที่ได้รับคำร้องทำการไต่สวนคำร้องนั้นว่ามีมูลพอที่จะร้องฟ้องคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่หรือไม่ เว้นแต่ในกรณีที่พนักงานอัยการเป็นผู้ร้อง ศาลจะไต่สวนคำร้องหรือไม่ก็ได้ ถ้าเห็นว่าไม่จำเป็นต้องไต่สวนคำร้อง ก็ให้ศาลส่งรับคำร้องและดำเนินการพิจารณาคดีที่ร้องขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป คำสั่งของศาลในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

ในการไต่สวนคำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันนัดไต่สวนไปให้โจทก์ในคดีเดิมทราบ ในกรณีที่โจทก์ในคดีเดิมมิใช่พนักงานอัยการให้ส่งสำเนาคำร้องและแจ้งวันนัดไต่สวนให้พนักงานอัยการทราบด้วย พนักงานอัยการและโจทก์ในคดีเดิมจะมาฟังการไต่สวนและซักค้านพยานของผู้ร้องด้วยหรือไม่ก็ได้ ผู้ร้องและ โจทก์ในคดีเดิมมีสิทธิแต่งตั้งนายแทนตนได้

เมื่อได้ไต่สวนคำร้องแล้ว ให้ศาลที่ไต่สวนคำร้องส่งสำนวนการไต่สวนพร้อมทั้งความเห็นไปยังศาลอุทธรณ์โดยไม่ชักช้า

ให้ผู้พิพากษา ตุลาการของศาลตามกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมที่กฎหมายกำหนดให้เป็นศาลทหาร หรือตุลาการพระธรรมนูญคนเดียวกันมีอำนาจไต่สวนคำร้องและทำความเห็นได้

มาตรา 10 เมื่อศาลอุทธรณ์ได้รับสำนวนการไต่สวนและความเห็นแล้ว ถ้าศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำร้องนั้นมีมูลพอที่จะร้องฟ้องคดีขึ้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ให้ศาลอุทธรณ์ส่งรับคำร้องและสั่งให้ศาลชั้นต้นรับคำร้องดำเนินการพิจารณาคดีที่ร้องขึ้นพิจารณาใหม่ต่อไป แต่ถ้าวศาลอุทธรณ์เห็นว่าคำร้องนั้นไม่มีมูล ให้ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งยกคำร้องนั้น

คำสั่งของศาลอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้เป็นที่สุด

มาตรา 11 เมื่อศาลสั่งรับคำร้องแล้ว ให้ศาลแจ้งวันนัดสืบพยานผู้ร้อง ไปให้พนักงานอัยการและโจทก์ในคดีเดิมทราบ ในกรณีที่พนักงานอัยการหรือโจทก์ในคดีเดิมยังไม่ได้รับสำเนาคำร้องให้ส่งสำเนาคำร้อง ไปให้ด้วย พนักงานอัยการหรือโจทก์ในคดีเดิมมีสิทธิยื่นคำคัดค้านได้อีกในวันสืบพยาน

เมื่อสืบพยานผู้ร้องเสร็จแล้ว พนักงานอัยการและโจทก์ในคดีเดิมมีสิทธินำพยานของตนเข้าสืบได้

เมื่อศาลเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม ศาลจะเรียกพยานที่น่าสืบมาแล้วมาสืบเพิ่มเติม หรือเรียกพยานอื่นมาสืบก็ได้

มาตรา 12 ในระหว่างดำเนินการพิจารณาคดีหรือฟื้นชั้นพิจารณาใหม่ หากบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดกำลังรับโทษนั้นอยู่ ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องจะส่งปล่อยบุคคลนั้นชั่วคราวโดยมีประกันหรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

มาตรา 13 การพิจารณาคดีหรือฟื้นชั้นพิจารณาใหม่ ให้ศาลมีอำนาจ

(1) ในกรณีที่คำพิพากษาถึงที่สุดในคดีเดิมนั้นเป็นคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือศาลอาญาให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องดำเนินการพิจารณาพิพากษาต่อไป และถ้าเห็นว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีเดิมได้กระทำความผิด ก็ให้พิพากษายกคำร้องนั้นเสีย แต่ถ้าเห็นว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีเดิมมิได้กระทำความผิด ให้พิพากษายกคำพิพากษาเดิมและพิพากษาวาบุคคลนั้นมิได้กระทำความผิด

(2) ในกรณีที่คำพิพากษาถึงที่สุดในคดีเดิมเป็นคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา ให้ศาลชั้นต้นที่รับคำร้องดำเนินการพิจารณาและทำความเห็นส่งสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณีพิจารณาเพื่อพิพากษายกคำร้อง หรือยกคำพิพากษาเดิมและพิพากษาวาบุคคลนั้นมิได้กระทำความผิด

ในกรณีที่มีคำขอค้ำทดแทนหรือขอรับสิทธิคืนตามมาตรา 8 วรรคสอง เมื่อศาล
ตาม (1) หรือ (2) พิพากษาว่าบุคคลนั้นมีได้กระทำความผิด ให้ศาลกำหนดค้ำทดแทน
หรือมีคำสั่งเกี่ยวกับการขอรับสิทธิคืนด้วย

มาตรา 14 การกำหนดค้ำทดแทนให้กำหนดได้ไม่เกินจำนวนตามคำขอที่ระบุ
ในคำร้องตามมาตรา 8 และตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

(1) ถ้าต้องรับโทษรับทรัพย์สิน ให้ได้รับทรัพย์สินที่ถูกรับนั้นคืน เว้นแต่ทรัพย์สิน
นั้นเป็นทรัพย์สินที่กฎหมายบัญญัติว่าให้รับ ไม่ว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ดักลงโทษตาม
คำพิพากษาหรือไม่ ถ้าไม่สามารถคืนทรัพย์สินที่ถูกรับนั้นได้ ให้ได้รับชดเชยราคาของทรัพย์สิน
ที่ถูกรับนั้น โดยถือราคาในเวลาที่ศาลพิพากษาคดีหรือพ้นชั้นพิจารณาใหม่และถ้าทรัพย์สินที่ถูก
รับเป็นเงิน ให้ได้รับเงินจำนวนนั้นคืนโดยศาลจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราร้อยละสิบห้าต่อปี
ของจำนวนเงินนั้น นับแต่วันรับจนถึงวันที่ศาลเห็นสมควรกำหนดก็ได้

(2) ถ้าต้องรับโทษปรับและโทษจำคุกหรือโทษประหารชีวิตแล้ว ให้ได้รับเงินค่าปรับคืน
โดยศาลจะคิดดอกเบี้ยให้อัตราร้อยละสิบห้าต่อปีของจำนวนเงินค่าปรับนับตั้งแต่วันชำระ
ค่าปรับ จนถึงวันที่ศาลเห็นสมควรกำหนดก็ได้

(3) ถ้าต้องรับโทษกักขังหรือกักขังแทนค่าปรับหรือจำคุก ให้ได้รับค้ำทดแทน
เป็นเงินโดยคำนวณจากวันที่ถูกกักขังหรือถูกจำคุกในอัตราที่กำหนดไว้สำหรับการกักขังแทน
ค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา

(4) ถ้าต้องรับโทษประหารชีวิตและถูกประหารชีวิตแล้ว ให้กำหนดค้ำทดแทน
เป็นจำนวนเงินไม่เกินสองแสนบาท

(5) ถ้าถูกใช้วิธีการสำหรับแก๊งและเยาวชนแทนการลงโทษอาญาให้ศาลกำหนด
ค้ำทดแทนให้ตามที่เห็นสมควร

การสั่งให้ได้รับสิทธิคืนตามคำขอที่ระบุไว้ในคำร้องตามมาตรา 8 ถ้าไม่สามารถ
คืนสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใด เช่นว่านั้นได้ ให้ศาลกำหนดค้ำทดแทนเพื่อสิทธินั้นให้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา 15 เมื่อศาลได้มีคำพิพากษาอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา 13 แล้ว พนักงานอัยการผู้ร้องหรือโจทก์ในคดีเดิมซึ่งเป็นคู่ความมีสิทธิอุทธรณ์หรือฎีกาได้ดังนี้

(1) ถ้าคำพิพากษานั้นเป็นคำพิพากษาของศาลชั้นต้น มีสิทธิอุทธรณ์คำพิพากษานั้นต่อศาลอุทธรณ์ คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ในกรณีเช่นนี้ให้เป็นที่สุด

(2) ถ้าคำพิพากษานั้นเป็นคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ มีสิทธิฎีกาคำพิพากษานั้นต่อศาลฎีกา

มาตรา 16 ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีเด็กและเยาวชน และกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลทหารมาใช้บังคับแก่การพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา 17 ในกรณีที่ไต่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีเดิมนั้นไม่ไต่กระทำความผิดและศาลได้กำหนดค่าทดแทนตามมาตรา 14 แล้ว ให้กระทรวงการคลังจ่ายค่าทดแทนตามจำนวนที่ระบุไว้ในคำพิพากษานั้น ถ้าผู้มีสิทธิไต่รับค่าทดแทนถึงแก่ความตายก่อนที่จะไต่รับค่าทดแทน ให้กระทรวงการคลังจ่ายค่าทดแทนให้แก่ทายาท

มาตรา 18 คำร้องเกี่ยวกับผู้ต้องรับโทษอาญาคนหนึ่ง ในคดีหนึ่งให้ยื่นได้เพียงครั้งเดียว

มาตรา 19 เมื่อบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดได้ยื่นคำร้องแล้วถึงแก่ความตาย ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยา ของผู้ยื่นคำร้องนั้นจะดำเนินคดีทางผู้ตายต่อไปก็ได้

ในกรณีที่ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาของบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดเป็นผู้ยื่นคำร้องตามมาตรา 6 (4) เมื่อผู้ยื่นคำร้องนั้นถึงแก่ความตาย ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยาของบุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดซึ่งยังมีชีวิตอยู่จะดำเนินคดีทางผู้ตายต่อไปก็ได้

มาตรา 20 คำร้องให้อื่นใดภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ปรากฏข้อเท็จจริงตามมาตรา 5 หรือภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาในคดีเต็มถึงที่สุด แต่เมื่อพฤติการณ์พิเศษศาลจะรับคำร้องที่ยื่นเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้นนั้นไว้พิจารณาก็ได้

มาตรา 21 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ป. พิบูลสงคราม

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้บุคคลผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดมีสิทธิขอหรือพ้นคดีชั้นพิจารณาใหม่ในภายหลัง หากปรากฏหลักฐานชั้นใหม่ว่าบุคคลนั้นมีไต่เป็นยูกระทำความผิดและกำหนดให้มีสิทธิที่จะได้รับค่าทดแทน และได้รับบรรเทาสิทธิที่เสียไปเพราะผลแห่งคำพิพากษานั้นคืน หากปรากฏตามคำพิพากษาของศาลที่พิจารณาคดีหรือพ้นชั้นพิจารณาใหม่ว่าบุคคลผู้นั้นมีไต่กระทำความผิด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบคำร้องขอหรือฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาใหม่

ครุฑ

(ร.1)

คำร้องขอหรือฟื้นคดีอาญา
ชั้นพิจารณาพิพากษาใหม่

คดีหมายเลขคำที่/25....

คดีหมายเลขแดงที่/25....

ศาล

วันที่ เดือน..... พุทธศักราช 25....

ความรื้อฟื้น

ระหว่าง

..... ผู้ร้องขอ
..... ผู้คัดค้าน

ข้าพเจ้า

.....

เชื้อชาติ..... สัญชาติ..... อาชีพ..... เกิดวันที่.....

เดือน..... พ.ศ..... อายุ..... ปี อยู่บ้านเลขที่.....

หมู่ที่..... ถนน..... ตรอก/ซอย..... ใกล้เคียง.....

ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ขอยื่นคำร้องขอหรือฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาพิพากษาใหม่ขอความ
ตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ขอ 1.

หมายเหตุ ในช่องสำหรับลงชื่อผู้ร้องขอและผู้คัดค้าน ถ้าเป็นราษฎรให้ลงชื่อตัวและชื่อสกุล
ถ้าเป็นพนักงานอัยการให้แสดงตำแหน่ง

..... ผู้ร้องขอ

แบบคำคัดค้าน

กรุงเทพมหานคร

(ร.2)

คำคัดค้าน

คดีหมายเลขคำที่/25....

คดีหมายเลขแดงที่/25....

ศาล

วันที่ เดือน พุทธศักราช 25....

ความรื้อฟื้น

ระหว่าง

..... ผู้ร้องขอ

..... ผู้คัดค้าน

ข้าพเจ้า

..... ผู้คัดค้าน

เชื้อชาติ สัญชาติ อาชีพ เกิดวันที่

เดือน พ.ศ. อายุ ปี อยู่บ้านเลขที่

หมู่ที่ ถนน ตรอก/ซอย ใกล้เคียง

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต จังหวัด

โทรศัพท์ ขอยื่นคำคัดค้านคำร้องขอให้รื้อฟื้นคดีอาญาชั้นพิจารณาคดีพิพากษา

ใหม่ขอความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ขอ 1.

.....

.....

หมายเหตุ ข้าพเจ้ารอฟังคำสั่งอยู่ ถ้าไม่รอให้ถือว่าทราบแล้ว

..... ผู้คัดค้าน

สถิติการขอพระราชทานอภัยโทษรายบุคคลพร้อมผลฎีกาทูลเกล้าฯ ปี พ.ศ. 2520 - 2526

ปี พ.ศ. 2520

ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ รวมทั้งสิ้น	89 ราย (แยกเป็นนักโทษประหารชีวิต 17 ราย)
ยกฎีกา	51 ราย
ลดโทษ	27 ราย
ปล่อยตัว	7 ราย
ถอนฎีกา	1 ราย
ยุติเรื่อง	1 ราย
ไม่ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ ทำการประหารชีวิต	1 ราย
ทำการประหารชีวิต (ยกฎีกา)	1 ราย

ปี พ.ศ. 2521

ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ รวมทั้งสิ้น	237 ราย (แยกเป็นนักโทษประหารชีวิต 32 ราย)
ยกฎีกา	178 ราย
ลดโทษ	39 ราย
ปล่อยตัว	12 ราย
ยุติเรื่อง	7 ราย
ถอนฎีกา	1 ราย

ปี พ.ศ. 2522

ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ รวมทั้งสิ้น	287 ราย (แยกเป็นนักโทษประหาร ชีวิต 35 ราย)
ยกฎีกา	211 ราย
ลดโทษ	45 ราย
ปล่อยตัว	13 ราย
ยุติเรื่อง	3 ราย
ถอนฎีกา	1 ราย
ไม่ทราบผล	12 ราย
ทำการประหารชีวิต (ยกฎีกาประหาร ชีวิตปี 2523)	2 ราย

ปี พ.ศ. 2523

ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ รวมทั้งสิ้น	414 ราย (แยกเป็นนักโทษประหาร ชีวิต 55 ราย)
ยกฎีกา	137 ราย
ลดโทษ	24 ราย
ปล่อยตัว	5 ราย
ถอนฎีกา	1 ราย
ขอยุติเรื่อง	6 ราย
ยังไม่ทราบผล	230 ราย
ไม่ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ ทำการประหารชีวิต	1 ราย
ทำการประหารชีวิต (ยกฎีกาประหารชีวิต ใน ปี 2524)	6 ราย

ปี พ.ศ. 2525

บัญชีกาหลดเกล้าฯ	227 ราย
บัญชีกา	1 ราย
บัญชีเรื่อง	7 ราย

ปี พ.ศ. 2526

บัญชีกาหลดเกล้าฯ	201 ราย
ได้อภัยโทษ	4 ราย
บัญชีกา	2 ราย
ปลดขยทัว	1 ราย
บัญชีเรื่อง	5 ราย
รวมผล	188 ราย

ที่มา : งานอภัยโทษ ฝ่ายอภัยโทษและพักการลงโทษ กองกิจกรรมในชุมชน กรมราชทัณฑ์

ศูนย์วิทยุตำรวจ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นายสันศักดิ์ สุจริต เกิดที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 5 มีนาคม พ.ศ. 2500 สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 2) จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปี พ.ศ. 2521 ได้รับเนติบัณฑิตจากสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ปี พ.ศ. 2524 เคยทำงานในธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ ปัจจุบันรับราชการในตำแหน่งนิติกร ระดับ 4 สำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย